

Del Poble a les trinxeres

L'altre dia els alumnes de quart i alguns professors vam anar a descobrir part del patrimoni històric-artístic d'Abrera.

La jornada es va presentar esplèndida. Un dia lluminós de meitats de març ens esperava al Bosc de Sant Miquel.

Els autobusos ens van traslladar, guiats per la policia local com mereixia la comitiva d'estudiants.

El tècnic de Patrimoni de l'Ajuntament, el nostre bon amic Gerard, ens esperava amb ganes de presentar-nos el primer dels jaciments que gaudiríem al llarg del matí.

Els alumnes van descobrir les trinxeres que els republicans van construir a corre-cuita a finals de gener de l'any 1939. La guerra ja estava molt avançada i aquells dies l'objectiu era resistir el major temps possible per facilitar que els governs de la República i el de la Generalitat, en aquells moments a Barcelona, poguessin fugir amb més serenitat.

Les Trinxeres del Bosc de Sant Miquel es un jaciment descobert i museitzat fa poc, que permet recuperar pel record popular aquells esdeveniments. El paratge, està documentat, es per on l'exèrcit nacional va travessar el riu Llobregat per arribar al Vallès i entrar a Barcelona des de Collserola.

Els nostres alumnes van tenir a bé fer algunes lectures significatives a peu de trinxeres. Es van sentir les veus de Pere Quart, de Federico García Lorca més de vuitanta anys després.

Vam esmorzar i amb més energies vam pujar de nou als autocars. La carretera ens va portar fins el segle X. Pocs quilòmetres i deu segle separen els dos jaciments. El Castell de Voltterra va ser l'altre punt d'interès històric i artístic que vam visitar aquell dia al nostre municipi.

Des del turó es controla gran part dels curs del riu Llobregat a la part nord de la nostra comarca. Aquesta és la gran importància del lloc, que com les trinxeres, es va construir en una localització ben estudiada com a punt de control del territori.

En algunes de les rotllanes que es van anar formant al llarg del matí, mentrestant que el Sol anava convertint el matí en tarda, s'anava explicant amb l'assentiment de l'alcalde, com els dos jaciments compartien amb mil anys de diferència un dels valors que encara conserva el nostre territori. Aquells indrets han sigut sempre i son encara cruïlla de camins, nus de comunicacions.

El Castell de Voltterra, és un espai recuperat pel patrimoni local. Aquelles runes estan en procés per convertir-se en una classe a l'aire lliure d'història local. Un

castell de frontera que va dominar el territori que el pas dels segles va convertir, ja lluny de la frontera en mas i després la decadència i l'oblit.

Als temps àlgids del castell, el senyor va fer construir-se una església a l'interior. Havia de ser poderós aquell senyor, ja que l'església es valerosa artísticament. Amb un absis destacable amb bon parament i una decoració exterior prou eixerida. Lesenes llombardes molt elegants que l'entronquen amb l'església parroquial d'Abdera, dedicades ambdues al mateix patró, Sant Pere.

L'edifici religiós ha patit com la resta del castell el pas del temps. El mur de tancament dels peus de l'església va caure i els treballs de reconstrucció del monument va tenir a bé de mantenir aquesta incidència del pas del temps per sobre de l'edifici.

Des de l'altar, amb l'esquena tocant l'absis es controla bona part del paisatge. El mur colapsat dels peus, em va semblar un excel·lent cinema. Enquadrava perfectament com un ocell travessava el territori, des de Montserrat, paral·lel al riu. Potser anava cap a Barcelona.

Manel Benito.

Departament de Socials